

TIME : 2 ½ Hrs

MARKS : 75

- NOTE : 1) All the questions are compulsory.
 2) Internal options are mentioned.
 3) Figures to the right indicate marks.

Q1. Discuss the nature of Brahman and Atman as given in the Upanishads. 15

OR

What are the characteristics of six schools of Indian Philosophy ?

Q2. Discuss how Carvaka denies God, Self and Liberation. 15

OR

For Carvaka's 'Perception' as the only valid source of knowledge. Explain

Q3. Illustrate the 'Three jewels' or 'Triratnas' as given in Jainism. 15

OR

Discuss the Jaina theory of Anekantavada.

Q4. What are the Four Noble Truths given by Gautam Buddha. 15

OR

Explain Anatmavada, the theory of No-Self according to Buddhism.

Q5. Write notes on any two- 15

- i. Pre- Upanisadic philosophy.
- ii. Carvaka Ethics.
- iii. Anuvrata and Mahavrata – Jainism.
- iv. Theory of Momentariness (Kshnabangavada).

PQ10AFD

वेळ: 2 1/2 तास मराठी भाषांतर गुण: 75

- सूचना: 1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2. उजवीकडे आकृती गुण सूचित करतात.
3. अंतर्गत पर्याय दिले आहेत.
4. मूळ प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.

प्र १. उपनिषदात मांडलेली 'ब्रह्मन' आणि 'आत्मन' या उपपत्तीची चर्चा करा. (१५)
किंवा

भारतीय तत्त्वज्ञानाची मुलभूत वैशिष्ट्ये थोडक्यात स्पष्ट करा.

प्र 2. देव, जीव व मोक्ष हे चार्वाक नाकारतात - चर्चा करा. (१५)
किंवा

केवळ प्रत्यक्ष हे चार्वाक तत्त्वज्ञानाचे प्रमाण आहे स्पष्ट करा.

प्र 3. जैनांनी सांगितलेली 'त्रिरत्न' सोदाहरण देऊन स्पष्ट करा. (१५)
किंवा

जैन दर्शनात मांडलेली अनेकांतवाद उपपत्तीची चर्चा करा.

प्र ४. गौतम बुद्धांनी मांडलेली चार उच्च नीतीमतेचे सत्य याची चर्चा करा. (१५)
किंवा

बौद्धदर्शना मते 'अनात्मवाद' उपपत्ती विशद करा.

प्र ५. टिपा लिहा - (कोणत्याही दोन) (१५)

i. पूर्व - उपनिषद तत्त्वज्ञान

ii. चार्वाक नीतिशास्त्र

iii. आनुव्रत आणि महाव्रत

iv. क्षणभंगवाद